

Witte Scholeksters op TEXEL

In aansluiting op het stukje van Kees Verweij een korte opmerking over de (witte) Scholeksters op Texel.

De Scholekster behoort tot de 5 meest algemene broedvogels van Texel. Hun aantal wordt geschat op 3200 paar (Dijksen en Dijksen 1977).

In de trektijd is het aantal uiteraard veel groter. In de "Vogels van Texel" wordt het totaal aantal geschat tussen 70.000 en 82.000 exemplaren (Van Orden, Dijksen en Dijksen 1968).

De Scholeksters op Texel broeden het liefst op weiland in de nabijheid van water of wad, maar ook nemen ze genoegen met bollenland en schapenweiden. Vroeger viel de merkwaardige nestelplaats op de nok van de bekende schapenboeten nogal op, maar sinds deze opvallende schuurtjes niet meer met graszoden op de nok gedekt worden. Wel wordt nog gebroed op de Texelse "tuunwaltjes" bij de Hoge Berg, nabij Den Burg.

Wat betreft de Witte scholeksters. Er is eigenlijk geen tijdvak aan te wijzen, waarin er geen witte scholekster voorkwam. Albino scholeksters zijn al omstreeks 1900 Bekend.

De scholeksters van Texel zijn vrijwel zonder uitzondering standvogels, dit blijkt uit ringonderzoek.

Uit dat ringonderzoek blijkt ook dat scholeksters (en dus ook witte scholeksters) zeer oud kunnen worden. Ter illustratie twee voorbeelden:

- a. als nestjong geringd op 14-07-32 op de Schorren; teruggemeld op 07-08-47, dood gevonden op Texel
- b. als 1e jaars vogel geringd op 08-07-39 op de Schorren; teruggemeld op 23-05-64 als verkeersslachtoffer(!) te De Cocksdorp.

Voor mijn idee is de witte Scholekster bij de Petten al wel een jaar of 12 oud, wat gezien de ouderdom die deze vogels dus kunnen bereiken, heel wel mogelijk is, maar het kan ook zijn dat het hier al weer om een jong van de oude vogel gaat. Gegevens hierover heb ik niet kunnen vinden.

In De Koog is overigens een huis, dat al sinds jaar en dag "De witte Lieuw" heet (Lieuw is de Texelse naam voor Scholekster).

Gegevens zijn afkomstig uit:

De Vogels van Texel, door Chr.v.Oreden, A.J.& L.J.Dijksen (1968) en
Texel vogeleiland, door A.J.& L.J.Dijksen (1977)

Coby van Dijk

LANDELIJKE ASIELDAG OP 14 NOVEMBER 1981 VOOR VOGELASIELS, DIE ZICH ONDERMEER BEZIG HOUDEN MET OLIESLACHTOFFERS.

Op verzoek van een aantal vogelasielhouders werd op 14 november j.l. een speciale asieldag gehouden voor asielhouders die min of meer regelmatig geconfronteerd worden met stookolieslachtoffers. Deze slachtoffers vallen voornamelijk onder de Zeekoeten, Alken, futen en Roodkeelduikers. Met name de afgelopen winter zijn verscheidene vogelasiels -vooral langs de kust- overvallen door het grote aanbod van deze stookolieslachtoffers.

In sommige gevallen werden soms duizenden exemplaren aangedragen. Ondanks het vele werk dat aan het schoonmaken en verzorgen werd besteed, was het resultaat helaas niet geweldig. De meeste vogels hadden reeds zo'n lange tijd in olievlekken op zee rondgedobberd, dat zij als reddeloos verloren moesten worden beschouwd.

Deze gebeurtenis, die welhaast een ramp te noemen is, heeft ieder asiel doen afvragen, hoe de verzorging van stookolieslachtoffers met meer effect ter hand genomen kan worden en hoe bij calamiteiten een grote toevloed van slachtoffers opgevangen kan worden.

De dag begon met een bezoek aan het asiel van het Vogelrampenfonds te Haarlem. Men beschikt daar over een ruime accommodatie en over ruime hulpmiddelen om de stookolieslachtoffers te wassen, te drogen en verder te verzorgen. Er is een groot bassin van beton, waar de vogels in steeds vers en schoon water kunnen vertoeven. Een idee wat ons bijzonder trof, was een serie droogcabines waar gewassen vogels een tijd lang neergezet kunnen worden en waar ze via een warm luchtkanaal gedroogd worden. In ons vogelasiel gebeurt dit drogen één voor één met de (hand)-föhn, wat uiteraard zeer tijdrovend is. Via een thermostaat wordt de temperatuur onder controle gehouden terwijl er ook een tijd klok is waarmee de droogduur kan worden ingesteld.

Na dit bezoek vertrok het hele gezelschap naar Noordwijk, naar ons eigen asiel. Tijdens de rondgang in ons asiel kregen we de indruk, dat men de accommodatie bijzonder wist te waarderen en dat men ons systeem om het water geregeld van voldoende zuurstof te voorzien, voldoende te laten doorstromen en voortdurend te filteren, zeker voor navolging vatbaar achtte. Het idee van een volledige centrale verwarming ontlokte bij velen bewonderende kreten.

Tegen de middag kwamen wij in Café-Restaurant De Wels aan de A.v.Rooyenstraat. Na de lunch aldaar gaf de heer De Haan een overzicht van de voornaamste elementen, die zijn opgenomen in het ontwerp-olierampenplan, dat onlangs in opdracht van het rijk werd samengesteld. Bij de totstandkoming waren ondermeer Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer en Vogelbescherming betrokken. Na deze toelichting van de heer De Haan, die sprak namens Vogelbescherming (officieel de Vereniging tot Bescherming van Vogels), gaf de heer Caspers een uiteenzetting van de taak van Rijkswaterstaat in het kader van de bestrijding van de olievervuiling op zee. Via geregelde vluchten (het vliegtuigje was de laatste weken zeer actief, zoals hier vanaf het strand kon worden waargenomen) over de Noordzee tracht men vervuilers op te sporen en ze waar mogelijk te laten vervolgen. Het afgelopen jaar zijn er weer ettelijke overtreders geverbaliseerd. Over vervuiling vanuit boorplatforms zijn nog geen duidelijke gegevens. De verkenningsvluchten worden helaas alleen nog maar vanuit Nederland gedaan, zodat nog niet de hele Noordzee kan worden gecontroleerd.

De heer Boere, van Staatsbosbeheer, ging vervolgens nog wat nader in op de uitwerking van het olie-rampenplan. De bedoeling is ondermeer dat per provincie dit plan wat meer gedetailleerd wordt ingevuld en dat de opvang van vogels en de organisatie van de reddingsoperaties min of meer komen te vallen onder een provinciale coördinator. Bij deze nadere invulling wordt gekeken naar de plaatselijke opvangmogelijkheden van b.v. de vogelasiels. Het spreekt voor zich dat deze invulling geschiedt in nauwe samenspraak met de betreffende asiels. Angeroerd werd ook het wetenschappelijke onderzoeksbureau onder leiding van de heer Swennen op Texel. De heer Swennen doet reeds jaren lang onderzoek aan zeevogels, ook waar het het effect van de olievervuiling op zeevogels betreft. Hij beschikt over een zeer uitgebreide en doeltreffende accommodatie en hij is bereid zeevogels in de laatste verzorgingsfase "uit te wennen" en eventueel nader te bekijken. De heer Swennen legt op het ogenblik de laatste hand aan een soort

handleiding voor het behandelen en loslaten van olieslachtoffers.

Naar deze bevindingen van de heer Swennen wordt door de diverse asiels met zeer grote belangstelling uitgezien, want het laatste woord over de meest doeltreffende methode is vast en zeker nog niet gesproken.

Ook uit de verschillende vragen die na de inleidingen werden gesteld, bleek dat hierover zeer uiteenlopende meningen bestaan. Er zijn er die er de voorkeur aan geven de vogels zo snel mogelijk te wassen, zodat ze verder geen olie kunnen inslikken. Anderen zijn de mening toegedaan, dat men ze beter eerst een poosje met rust kan laten en dat ze in het zand al een belangrijk deel van de olie kwijt-raken.

Ook de wijze van voeren was verschillend bij de diverse asiels.

Men was het er over eens dat zolang men de vogels niet, dan wel met grote moeite kan laten ringen, en er derhalve ook niets te zeggen valt via de terugmeldingen, men ook moeilijk iets kan zeggen over de meest effectieve manier van werken. Een krachtig pleidooi om de benodigde medewerking te krijgen van het Vogelringstation was ons inziens dan ook zeer op zijn plaats.

Eén van de duidelijkste konklusies was, dat het succes van het herstel van een besmeurde vogel voor bijna 100 % afhangt van het feit of de betreffende vogel zijn verenkleed weer geheel waterdicht kan krijgen. Dit is soms een zeer langdurig proces, dat de vogel zelf op gang moet brengen door middel van het poetsen van zijn verenkleed. Het insmeren of toedienen van bijvoorbeeld zonneolie is geheel uit den boze, omdat men niet geheel de juiste samenstelling van het "vogelvet" kent. Het blijkt nog al eens dat vogels door toediening van "vreemde" vetten extra vatbaar zijn voor allerlei ziekten. Meer gericht onderzoek naar de doodsoorzaak via het Diergeneeskundig Instituut te Doorn werd krachtig bepleit. Dit kan soms uitsluitel geven over het feit of de doodsoorzaak zou kunnen liggen aan een foutieve behandeling of b.v. aan een ziekte die de vogel al onder de leden had voordat hij in mensenhanden "viel".

Dank zij deze dag raakten wij weer in contact met diverse andere asielhouders, die hun eigen ervaringen aan ons doorgaven. Naast de leerzame inleidingen en de vruchtbare discussie die daarop volgde, achtten wij ook deze meer informele uitwisseling van groot belang.

Namens het bestuur van de Stichting Vogelasiel
C.M.J .Verweij

asiel asiel asiel asiel asiel asiel asiel asiel asiel asiel asiel

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

STEUN NODIG VAN DE OVERHEID VOOR OPVANG VAN VOGELS

De heer Rijchert, sinds een jaar of 10 vogelasielhouder te Groesbeek, vindt dat er een openbare discussie moet komen over de financiële positie van de 124 vogelasiels die Nederland rijk is. "De manier waarop overheidinstellingen ons behandelen lijkt nergens op. Wettelijk gezien kunnen we op geen enkele manier aanspraak maken op financiële ondersteuning. Er zijn wel door de overheid voorwaarden gesteld (vergunning van het min.v.C.R.M.), maar zodra je over geld begint te praten is er niemand thuis. Het moet allemaal pro deo gaan en in feite wordt er misbruik gemaakt van het feit dat je als dierenbeschermmer het werk toch niet zal laten. Omstreeks 1970 ontstonden er veel asiels, omdat de justitie nergens heen kon met haar in beslag genomen dieren. Vooral de laatste jaren is het publiek erg bekend geworden met het bestaan van de asiels. Als de overheid door middel van de vogelwet en de Natuurbeschermingswet maatregelen treft, zal zij ook de consequenties daarvan moeten dragen. De opvang van de beschermde diersoorten wordt zonder enige